

สรุปผลการวิจัย และขอเสนอแนะ

สิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระเบียบสวัสดิการของรัฐวิสาหกิจทั้งสอง และการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

1. สิทธิในการรับสวัสดิการของพนักงานของรัฐวิสาหกิจทั้งสอง มีทั้งความแตกต่างกัน และไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาเปรียบเทียบระเบียบว่าด้วยสวัสดิการที่พนักงานทั่ว ๆ ไปมีสิทธิได้รับของรัฐวิสาหกิจทั้งสอง มีผลสรุปได้ว่า

ก. ประเภทสวัสดิการที่พนักงานของรัฐวิสาหกิจทั้งสองมีสิทธิเท่าเทียมกันในการรับสวัสดิการ 13 ประเภท ได้แก่ เงินช่วยเหลือค่าครองชีพ เงินค่าคลอดบุตร การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย เงินช่วยเหลือค่าทำศพ เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของรัฐบาล เป็นต้น

ข. ประเภทสวัสดิการที่พนักงานของการไฟฟ้านครหลวงมีสิทธิในการรับสวัสดิการดีกว่าพนักงานการประปานครหลวง มีทั้งสิ้น 16 ประเภท ได้แก่ เงินกู้เพื่อซื้อบ้านและที่ดิน เงินช่วยเหลือค่ากระแสไฟฟ้า รถรับส่งพนักงาน การตรวจสอบสุขภาพประจำปี เงินโบนัส เป็นต้น

ค. ประเภทสวัสดิการที่พนักงานของการประปานครหลวงมีสิทธิในการรับสวัสดิการดีกว่าพนักงานการไฟฟ้านครหลวง มีทั้งสิ้น 8 ประเภท ได้แก่ ทุนการศึกษาของบุตรพนักงาน เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลเอกชน การลาภิจ การลาป่วย เป็นต้น

2. ผลที่ได้จากการทดสอบความรู้ความเข้าใจต่อระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการขอรับสวัสดิการของพนักงานของรัฐวิสาหกิจทั้งสองพบว่า จากการทดสอบความรู้ความเข้าใจของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงต่อสวัสดิการ 24 ประเภท ประเมินผลได้ว่า มีพนักงานตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปตอบระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการขอรับสวัสดิการได้ถูกต้อง 16 ประเภท ส่วนสวัสดิการที่เหลืออีก 8 ประเภทมีพนักงานต่ำกว่าร้อยละ 50 ตอบระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการขอรับสวัสดิการได้ถูกต้อง สวัสดิการ 8 ประเภทนี้ได้แก่ เงินช่วยเหลือบุตร เงินช่วยเหลือค่าคลอดบุตร เงินกู้เพื่อมีค้ำบ้าน การ

ให้บริการสังคมสงเคราะห์ สวัสดิการแก่ผู้เกษียณอายุ เงินช่วยเหลือคำปรึกษาพยาบาลในสถานพยาบาลเอกชน การลาคลอด และการลาเข้าพิธีฮัจย์ และจากการทดสอบความรู้ความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการขอรับสวัสดิการของพนักงานการประปานครหลวง ผลการศึกษาพบว่า สวัสดิการ 24 ประเภท ประเมินผลได้ว่าพนักงานครึ่งร้อยละ 50 ขึ้นไปตอบระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการขอรับสวัสดิการได้ถูกต้อง 19 ประเภท ส่วนสวัสดิการที่เหลืออีก 5 ประเภท พนักงานต่ำกว่าร้อยละ 50 ตอบระเบียบได้ถูกต้อง สวัสดิการ 5 ประเภทนี้ ได้แก่ เงินช่วยเหลือคำปรึกษาพยาบาลในสถานศึกษาเอกชน เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตรหลักสูตรปริญญาตรีในสถานศึกษาของรัฐบาล เงินช่วยเหลือค่าทำศพ สวัสดิการแก่ผู้เกษียณอายุ การลาเข้าพิธีฮัจย์

การประเมินผลคะแนนที่พนักงานทำได้จากการทดสอบความรู้ความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการขอรับสวัสดิการ จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ผลปรากฏว่า

ก. พนักงานการไฟฟ้านครหลวงมีผู้ทำคะแนนเท่ากับหรือน้อยกว่า 51 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 45 คะแนนเฉลี่ยที่พนักงานการไฟฟ้านครหลวงทำได้ 53.50 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17.84 คะแนน มีผู้ทำคะแนนสูงสุด 91.67 คะแนน และต่ำสุด 8 คะแนน

ข. พนักงานการประปานครหลวงมีผู้ทำคะแนนต่ำกว่า 51 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 53.0 คะแนนเฉลี่ยที่พนักงานการประปานครหลวงทำได้ 50.18 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17.06 คะแนน มีผู้ทำคะแนนสูงสุด 92.00 คะแนน และผู้ที่ทำคะแนนต่ำสุด 4.00 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติ (โดยทดสอบค่าไค - สแควร์) ระหว่างความรู้ความเข้าใจของพนักงานที่มีต่อระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการขอรับสวัสดิการแต่ละประเภทกับคุณสมบัติเฉพาะส่วนตัวของพนักงาน (ระดับการศึกษา อายุงาน การเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน) พบว่าความรู้ความเข้าใจของพนักงานที่มีต่อระเบียบว่าด้วยการขอรับสวัสดิการส่วนมากไม่มีความสัมพันธ์กับคุณสมบัติเฉพาะส่วนตัวของพนักงานที่กล่าวมาข้างต้น

3. การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของพนักงานที่มีต่อประโยชน์ที่ได้จากสวัสดิการ ผลปรากฏว่า

ก. พนักงานของการไฟฟ้านครหลวง มีระดับความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสวัสดิการ จากการวิเคราะห์สวัสดิการ 25 ประเภท พบว่าพนักงานมีระดับความพึงพอใจมากต่อประโยชน์จากสวัสดิการที่ได้รับ 11 ประเภท และสวัสดิการ 14 ประเภทที่เหลือ พนักงานมีความพึงพอใจปานกลาง จากการวิเคราะห์สวัสดิการ 22 ประเภท ของการประปานครหลวง พบ

ว่าพนักงานมีระดับความพึงพอใจปานกลางต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสวัสดิการที่ได้รับ 15 ประเภท ส่วนสวัสดิการอีก 6 ประเภท พนักงานมีความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสวัสดิการ สวัสดิการนี้ได้แก่ เงินช่วยเหลือน้ำประปา การตรวจสอบสุขภาพประจำปี การบริการสโมสรของพนักงาน การบริการห้องสมุด การบริการวารสาร การให้คำปรึกษากฎหมาย ส่วนที่เหลืออีก 1 ประเภทคือ เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล พนักงานมีระดับความพึงพอใจมาก

ข. การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสวัสดิการของพนักงานจำแนกตามความคิดของกลุ่มพนักงานคิดจะลาออกและความคิดของกลุ่มพนักงานไม่คิดจะลาออก พบว่าระดับความพึงพอใจของพนักงานสองกลุ่มดังกล่าวของรัฐบาลทั้งสอง มีความแตกต่างกันอย่างมาก

ค. การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสวัสดิการ จำแนกตามคุณสมบัติเฉพาะส่วนตัวของพนักงาน (อายุงาน ระดับเงินเดือน) การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของพนักงานรัฐบาลทั้งสอง ผลปรากฏว่าระดับความพึงพอใจต่อสวัสดิการแต่ละประเภท โดยจำแนกระดับความพึงพอใจตามอายุงาน หรือระดับเงินเดือนส่วนใหญ่จะมีความแตกต่างกันอย่างมาก

4. การวิเคราะห์ความคิดเห็นในด้านความเหมาะสมต่อการจัดสวัสดิการ จากการวิเคราะห์พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงในด้านความเหมาะสมการจัดสวัสดิการ 22 ประเภท พบว่าพนักงานค่าตัวร้อยละ 50 ลงมา เห็นว่าการจัดสวัสดิการ 15 ประเภทเหมาะสมแล้ว ส่วนสวัสดิการที่เหลืออีก 7 ประเภท มีพนักงานตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ที่เห็นว่าการจัดสวัสดิการ 7 ประเภทนั้นมีความเหมาะสม ได้แก่ เงินช่วยเหลือบุตร เงินยืมเพื่อการศึกษาบุตร เงินช่วยเหลือค่าคลอดบุตร เงินช่วยเหลือค่ากระแสไฟฟ้า เงินฉาปนกิจสงเคราะห์ การให้สิทธิการลาโดยได้รับเงินเดือน เงินโบนัส ส่วนสวัสดิการ 20 ประเภทของการประปานครหลวง พบว่า พนักงานค่าตัวร้อยละ 50 เห็นว่าการจัดสวัสดิการถึง 18 ประเภทเหมาะสมแล้ว ที่เหลืออีก 2 ประเภทคือ เงินช่วยเหลือค่าคลอดบุตร สิทธิการลาโดยได้รับเงินเดือน ที่พนักงานตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปเห็นว่าการจัดสวัสดิการนั้นเหมาะสมแล้ว

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติ (โดยทดสอบค่าไค - สแควร์) ระหว่างความคิดเห็นในด้านความเหมาะสมต่อการจัดสวัสดิการแต่ละประเภทกับคุณสมบัติเฉพาะส่วนตัวของพนักงาน (ระดับการศึกษา อายุงาน) ผลปรากฏว่า ความคิดเห็นของพนักงานรัฐบาลทั้งสองใน

ด้านความเหมาะสมต่อการจัดสวัสดิการส่วนมาก เป็นอิสระหรือไม่มีความสัมพันธ์กับคุณสมบัติเฉพาะ ส่วนตัวของพนักงานที่กล่าวมาแล้ว

ส่วนข้อเสนอแนะของพนักงานของรัฐวิสาหกิจทั้งสอง ในด้านการปรับปรุงการจัดสวัสดิการพบว่า พนักงานของ การไฟฟ้านครหลวง ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ ควรเปิดโอกาสให้ครอบครัวพนักงานเบิกการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลเอกชน เพิ่มวงเงินขั้นต่ำของเงินช่วยเหลือค่าทำศพให้สูงขึ้น ควรขยายลักษณะการบริการให้เข้าอาคารสงเคราะห์เป็นรูปการจัดสรรบ้านและที่ดิน ควรจัดให้บริการขายสินค้าถูกเปลี่ยนมาเป็นการบริการสหกรณ์ร้านค้า ส่วนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดสวัสดิการของ พนักงานการประปานครหลวง มีดังนี้ ควรจัดให้มีบริการห้องสมุดในเขตต่าง ๆ ควรเปลี่ยนรถกระบะให้เป็นรถบัสในการรับส่งพนักงาน การเพิ่มวงเงินขั้นต่ำเงินช่วยเหลือค่าทำศพ ควรจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพต่อเนื่องและจัดการให้มีการตรวจสอบสุขภาพทุก ๆ 6 เดือน ควรประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงในการบริการค่ารักษาตามกฎหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ถึงแม้ว่ารัฐวิสาหกิจทั้งสองสังกัดในกระทรวงมหาดไทยเดียวกัน แต่สิทธิของพนักงานในการรับสวัสดิการยังมีความแตกต่างกันของทั้งสองรัฐวิสาหกิจ ควรร่วมมือกันแก้ไขปรับปรุงระเบียบว่าด้วยสวัสดิการ ก่อให้เกิดความเสมอภาคในด้านสิทธิการรับสวัสดิการของพนักงานของรัฐวิสาหกิจทั้งสอง แต่อย่างไรก็ตามการปรับปรุงแก้ไขระเบียบว่าด้วยสวัสดิการ ปัจจัยที่ควรนำมาพิจารณาควรร่วมกับการปรับปรุงในครั้งนี้ได้แก่ การอนุมัติของกระทรวงการคลังหรือความเห็นชอบจากมติคณะรัฐมนตรี ภาระต้นทุนที่จะต้องเป็นภาระที่รัฐวิสาหกิจทั้งสองจะต้องผูกพันตลอดไป ดังนั้นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจทั้งสองต้องตัดสินใจให้ถูกต้อง ตั้งแต่เริ่มแรกกว่าสามารถจะรับภาระในต้นทุนส่วนที่เพิ่มจากการปรับปรุงสวัสดิการตลอดไปหรือไม่ในอนาคต

2. การสื่อความเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ ความสำเร็จของการจัดการสวัสดิการจะมิได้มากนักน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจของพนักงานที่มีต่อระเบียบปฏิบัติว่าด้วยสวัสดิการ จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวพบว่าพนักงานส่วนใหญ่ได้รับรู้ถึงระเบียบสวัสดิการจากหนังสือเวียน และจากเพื่อนร่วมงาน การติดต่อสื่อสารด้วยสื่อ 2 ประเภทที่กล่าวมายังไม่เป็นที่พอใจ เพราะหนังสือเวียนหลังจากเวียนกันทราบทั่วทุกคนจะถูกเก็บเข้าแผนกธุรการ ส่วนการบอกกล่าวของเพื่อนร่วมงานนั้นอาจจะมีการบิดเบือนข้อเท็จจริง ดังนั้นฝ่ายการเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจทั้งสองควรปรับปรุงคู่มือสวัสดิการที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยยิ่งขึ้นแจกจ่ายให้กับพนักงาน โดยเรียบเรียงจากระเบียบ

หรือคำสั่งเกี่ยวกับสวัสดิการขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เป็นเอกสารอ้างอิงที่เชื่อถือได้ในการทำเรื่องขอรับสวัสดิการ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างพนักงานกับรัฐวิสาหกิจในด้านการจัดสวัสดิการ ก่อให้เกิดสันติสุขในรัฐวิสาหกิจและลดปัญหาด้านความล่าช้าในการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ พนักงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับสวัสดิการจะไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อน ไม่ต้องคอยชี้แจงถึงระเบียบวิธีการ เพราะพนักงานมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการขอรับสวัสดิการจากคู่มือสวัสดิการ

3. การปรับปรุงการจัดสวัสดิการ เนื่องจากสวัสดิการบางประเภทมีการจัดมานานแล้วแต่ดีที่จนถึงปัจจุบัน ดังนั้นควรมีการปรับปรุงการจัดสวัสดิการให้ดีขึ้น เพื่อก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับ จะเห็นได้ว่าพนักงานของการไฟฟ้านครหลวงมีระดับความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับปานกลางและระดับมาก ซึ่งเป็นตัวชี้ให้เห็นว่าการจัดสวัสดิการของการไฟฟ้านครหลวงอยู่ในเกณฑ์พอสมควร สามารถสร้างความพึงพอใจแก่พนักงานอยู่ในระดับปานกลางจนถึงระดับมาก ส่วนพนักงานของการประปานครหลวงมีระดับความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับสวัสดิการส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น และนอกจากนี้ยังมีสวัสดิการบางประเภทได้แก่ เงินช่วยเหลือค่าน้ำประปา การตรวจสอบสุขภาพประจำปี การบริการสโมสรรของพนักงาน การบริการห้องสมุด การบริการวารสาร การให้คำปรึกษากฎหมาย พนักงานมีระดับความพอใจน้อยต่อสวัสดิการดังกล่าว ทั้งนี้เพราะพนักงานได้รับประโยชน์จากสวัสดิการดังกล่าวน้อย ผู้บริหารควรหาทางปรับปรุงแก้ไขสวัสดิการดังกล่าวให้ดีขึ้น เช่นควรจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปีอย่างต่อเนื่อง ควรให้ความสำคัญกับการบริการห้องสมุด ควรปรับปรุงห้องสมุดอยู่ในรูปสมบูรณ์แบบคือมีหนังสือประเภทวิชาการและบันเทิง และแหล่งที่ตั้งควรตั้งไว้ที่ศูนย์กลาง อาจจะจัดตั้งที่สำนักงานใหญ่ ควรประชาสัมพันธ์การให้บริการสโมสรร และการบริการให้คำปรึกษาคณะทนายความให้กว้างขวาง เพื่อให้พนักงานเห็นประโยชน์ที่พนักงานพึงได้รับตัดสินใจมาใช้บริการ ส่วนการให้บริการวารสาร ควรปรับปรุงการจัดรูปแบบ เนื้อหาสาระ ให้น่าสนใจยิ่งขึ้น และสวัสดิการประเภทสุดท้ายคือการช่วยเหลือค่าน้ำประปาคนละ 50 บาทต่อเดือน ซึ่งถ้าทบทวนต้นทุนต่อแห่งระบายนี้นพบว่า ระเบียบนี้เป็นระเบียบฉบับที่ 55 ว่าด้วยการช่วยเหลือค่าน้ำให้แก่ผู้ปฏิบัติงานของการประปานครหลวง ซึ่งใช้ระเบียบนี้มาตั้งแต่ปี 2519 จนถึงปัจจุบัน ผู้บริหารควรนำระเบียบนี้มาทบทวนกันใหม่ถึงความเหมาะสมของการจัดสวัสดิการประเภทนี้